

Gent, 18 april 2006

Baharak Bashar
St-Jacobsnieuwstraat 28
9000 Gent

De heer Ivo Mechels
Test Aankoop
Hollandstraat 13
1060 Brussel

Geachte heer Mechels,

Op 11 november 2004 startte de actiegroep *'Leg mijn blaas het zwijgen niet op'* in Gent een petitieactie voor evenwaardigheid in toiletvoorzieningen voor mannen en vrouwen, wat in de praktijk betekent meer en beter publiek sanitair voor vrouwen. De actiegroep pleit voor gelijke sanitaire rechten voor vrouwen. De petitie werd goed onthaald en werd door bijna 10.000 mensen ondertekend. Wie ondertekende, eiste net zoals de mannen het recht op gratis plassen voor vrouwen in de publieke ruimte, op festivals en op andere volksfeesten. De handtekeningen werden op 8 maart 2006, de Internationale vrouwendag, op het stadhuis van Gent afgegeven aan de bevoegde schepenen en de burgemeester, onder grote belangstelling van de pers.¹ Zelf voerden we een kleinschalig onderzoek uit (420 enquêtes) naar de plasp gewoonten van vrouwen. Daaruit bleek dat 77% van de ondervraagde vrouwen het café als een toevlucht zien bij sanitaire behoeftes.² Dit hoge cijfer maakt dat wij het nodig vinden om naast het publiek sanitair, ook een inspanning te leveren voor het sanitair van de horeca. Vandaar deze brief.

Aangezien de beschikbaarheid van goed sanitair een ruim domein van private en openbare aangelegenheden bestrijkt, hadden we graag uw aandacht gevraagd voor de beschikbaarheid van het sanitair in de private sector, als een vorm van dienstverlening, en voor de **verhouding consument - uitbater**. In het **KB 07.02.1997**³ (B.S. 25.04.1997), hoofdstuk I, 1.3., verplicht de wet de horeca om sanitair te voorzien. Maar **de wet voorziet o.m. niet** of het al dan niet gratis moet worden aangeboden. Door deze **leemte in de regelgeving** zien we vandaag meer en meer een trend een verschuiving naar minder klantenservice vanuit sanitair opzicht, vooral op de druk bezochte plaatsen waar de consumptie van courant gedronken dranken, zoals bijvoorbeeld een koffie of een gewone pils, ruim 50% duurder is dan op andere plaatsen.

Puur bekeken vanuit **consumentenstandpunt** is het zeer onlogisch dat men consumeert en bijdraagt tot het winstaandeel van de uitbater en tegelijk als consument verplicht wordt om het sanitair dat door de wet verplicht moet voorzien worden in elk horeca zaak nog eens apart te betalen. Afhankelijk van de **willekeur**

¹ <http://users.telenet.be/plasactie>

² "Leg mijn blaas het zwijgen niet op", Plas-praktijken, Plas-kennis en Plas-attitude.

<http://users.telenet.be/plasactie/media.htm>

³ Bijgevoegd in bijlage.

van de zaakvoerder kan er een andere prijs gevraagd worden, minimum 30 tot 50 cent. Van sommige mensen krijgt onze actiegroep nog te horen dat ze zelfs tot 1 euro durven te vragen voor een toiletbezoek. Een lijst van een aantal voorbeelden zult u vinden achteraan deze brief. Als men als klant weigert te betalen wordt haar/hem toiletbezoek ontzegd. Als de klant niet vooraf maar na het toiletbezoek wenst te betalen, wordt die ook geweigerd. En als men betaalt en tegen de uitbater reclameert (voor een uitbater op drukbezochte plaatsen is klantenbinding minder of niet van belang), krijgt men vanzelfsprekend geen gelijk, aangezien de uitbater van de zaak zijn **sanitair** in meeste gevallen zelf **voor onderhoud heeft uitbesteed** aan een extern bedrijf of het zelfstandig laat uitbaten door een toilet dame/-heer.

Wij als consumenten vinden dat een zeer absurde en ongehoorde praktijk. "Het onderhoud van de WC's kost geld.", luidt het bij de uitbater. Maar dat is ook het geval voor het onderhoud van de horecazaak in zijn geheel. Eigenlijk vinden we dat de consumptieprijzen binnen een horecazaak alle kosten in zijn geheel moet dekken. Als we naar het extreme doordenken, kan een horecazaak op de duur per onderdeel van dienstverlening uitbesteed worden. Zo kunt u zich inbeelden dat dan een pintje € 0.60 kost, het brengen aan de tafel en opruimen € 0.50, het afwassen van de glazen € 0.50, de kuisploeg die de zaak dagelijks komt kuisen € 0.50, etc?

Bovendien vinden wij dat elk commerciële zaak, en niet alleen de horeca, een minimum aan klantenservice moet voorzien wat betreft sanitaire installatie voor zijn klanten. Daarom verzoeken we uw organisatie, die waakt over de rechten van de consumenten, om vooreerst een onderzoek in te stellen naar de (wan?) praktijken in de horecasector. De relatie tussen de bijdrage voor het sanitairgebruik en de omzet van de betrokken zaak lijkt een belangrijk punt van onderzoek. Ook vermoeden we dat niet enkel de consument wordt misbruikt, maar ook de dienstverlenende toilet dame/-heer die vaak onderbetaald wordt om een constante bewaking van de toiletten te verzekeren. Bij uitbreiding zou ook de dienstverlening in andere commerciële zaken kunnen bekeken worden.

Wij hopen dat uw organisatie op onze vraag tot onderzoek kan ingaan. Wij zijn altijd bereid om meer uitleg en informatie te verschaffen. In bijlage vindt u KB 07.02.1997, een kopie van voorstel tot decreet, opgesteld door Kris Van Dijck, en ingediend bij het Vlaams parlement in september 1997 en een aantal krantenartikels ter informatie.

We danken u bij voorbaat en kijken uit naar een snelle reactie, via hoger geven adres en via plasactie@telenet.be en/of via 0476.66.95.16.

Hoogachtend,

Namens Actiegroep "Leg mijn blaas het zwijgen niet op"

Lijst van een aantal horecazaken en commerciële publieke plaatsen

Type zaak	naam	plaats	Sanitaire dienstverlening	Prijs
Horeca	Café Horta	Antwerpen	uitbesteed	30 a 50 cent
	Mc Donalds	Drukt bezochte plaatsen, Gent, Brussel, etc.	idem	30 cent
	Quick	idem	idem	30 cent
	Carestel (wegrestaurants)	Alle	idem	30 cent
	Lunch Garden	Drukt bezochte plaatsen, Gent, Brussel, etc.	idem	30 cent
	Restaurants en tea-rooms in grote treinen en metrostations (Brugge, Brussel, Gent, Antwerpen, etc.)	Alle	Ze hebben meestal geen eigen sanitair. De klanten moeten dan van het schaarse publiek sanitair dat in de stations voorzien wordt gebruik maken.	30, 35, 40 cent
	Chicken Hector	Brussel	Uitbesteed	30 cent
	Drug opera	Brussel	Uitbesteed	30 cent
Winkel centra en commerciële panden	Inno	Alle	Uitbesteed	30, 35 cent
	C&A	Idem	Idem	Idem
	Kinepolis	Idem	Idem	30 cent